

Til
Kulturdepartementet
e-post: postmottak@kud.dep.no

Innspill scenekunststrategi

DansiT takker for invitasjonen til å komme med innspill til arbeidet med ny scenekunststrategi.

DansiT, Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge, er et kompetansesenter for dansekunst som jobber regionalt, nasjonalt og internasjonalt, med base i Trondheim. DansiT samarbeider med Trondheims, regionens og Norges ulike kunstinstitusjoner og tilbyr både kunstner- og publikumsrettede aktiviteter som residens, co-produksjon og kompetanseheving, visning- og formidlingsplattformer som Multiplié dansefestival, turnénettverket Dansenett Norge og ulike dansefilmprogram. DansiT arbeider for økt aktivitet og synlighet av dansekunst, og etablerer kontakt mellom regionale, nasjonale og internasjonale dansekunstnere og organisasjoner/institusjoner.

Hvilke strukturelle utfordringer finnes i dag på scenekunstfeltet?

Hvilke tiltak må til for at disse utfordringene kan løses?

Dansekunstfeltets utfordring

Det er i flere utredninger pekt på den lave graden av institusjonalisering innen dansekunstfeltet i Norge. De regionale kompetansesentrene for dans er en helt sentral og enestående infrastruktur for kunstformen. Det er derfor viktig å se forvaltningen av de største sentrene i sammenheng med hverandre, da disse fyller en viktig nasjonal funksjon. Dette vil bli ivaretatt dersom disse blir løftet ut av prosjektstøtteordninger i Kulturrådet og inn på statsbudsjettet *kap 323 Musikk og scenekunst, post 78* og forvaltes videre i en tre-delt finansieringsmodell mellom stat, fylke og kommune. Det er behov for en styrket finansiering og med det en styrket kulturell infrastruktur også for dansekunsten i regionene, på samme måte som det finnes sterk infrastruktur for musikk og teater.

Dansekunstnere som samarbeider med DansiT er fra de helt unge og uetablerte, til de mest erfarne godt etablerte kunstnerne i landet. Selv om du anses som en av Norges mest anerkjente dansekunstnere, har jobbet med en rekke kjente norske og utenlandske koreografer, har vært ansatt i Carte Blanche eller nasjonalballetten, er ansatt i Skuespiller- og danseralliansen eller er en anerkjent koreograf, så sliter mange likevel med å få endene til å møtes. Å leve som profesjonell dansekunstner er utfordrende selv om du er på elitenivå.

Jmf. rapporten *Kunstens autonomi og kunstens økonomi* ved Vigdis Moe Skarstein er dansekunstnere blant de kunstnergruppene som tjener minst her i landet. At kompetansesenter som DansiT eksisterer og støtter kunstnere som dem, er avgjørende for deres kunstneriske virke. Apparatet som etter møysommelig arbeid eksisterer rundt dansekunstnerne må styrkes og få det eksistensgrunnlaget det behøver.

Mye har skjedd på dansekunstfeltet i Norge de siste 20 årene. Aktører i feltet har selv tatt initiativ og bygd en infrastruktur som er helt nødvendig for feltets eksistens. Profesjonelle dansekunstnere har helt andre muligheter i dag enn på starten av 2000-tallet. Både lokale, regionale og nasjonale politikere og byråkrater har støttet opp under dette arbeidet.

I arbeidet med den nye scenekunststrategien må infrastrukturen for dansekunstfeltet følges opp med en styrket finansiering og anerkjennelse i kraft av å videreføres fra prosjekttanke til fast drift. Det er

helt nødvendig at denne styrkingen realiseres via statsbudsjettet. Dansekunstfeltet må få fundamentert sin nasjonale infrastruktur og deretter ses i sammenheng med de andre kunstfeltene hva gjelder videre forvaltning. På lik linje med for eks teaterfeltet bør dansekunstfeltets nasjonale infrastruktur ha både statlig, regional og lokal forankring.

Dette må ikke bety at alle sentrene skal forvaltes likt, da vi er ulike, har ulik fartstid og forankring, er lokalisert på ulike steder osv. Vi tror at en differensiert forvaltningsmodell, ved at noen forvaltes videre via statsbudsjettet, noen via fylkeskommunene og nyetablerte / nye tiltak videreføres i nåværende ordning i kulturrådet, vil kunne ivareta og videreutvikle feltet slik det ser ut pr i dag. Det vil også sikre nasjonalt overblikk, kunnskapsutvikling og maktspredning på dansefeltet, samtidig som dansen får samme status og inngår i de samme strukturene som for eks teatrene.

DansiT er lokalisert i Trondheim, Norges tredje største by. Oslo og Bergen har danseinstitusjoner på statsbudsjettet, det har ikke Trondheim. Trondheim har behov for et styrket og stabilt DansiT, som kan forme og bygge et sterkt dansekunstfelt for framtiden. Derfor mener vi at DansiT bør løftes inn på statsbudsjettet. DansiT har god dialog og relasjon til både Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune. I en tid med regionreform og forhandlinger mellom stat, fylker og kommuner er vi åpne for dialog rundt hvordan en slik tre-delt finansieringsmodell kan se ut, men vi er avhengig av at staten er med oss og bidrar i det økonomiske løftet vi har behov for.

Samproduksjon og Norsk Kulturråd

Pr i dag er så godt som alle de programmerende arenaene i Norge avhengig av at Norsk Kulturråd gir prosjekttilskudd til de kunstnerne som skal programmeres for at disse skal ha tilstrekkelige produksjonsbudsjett. Det ville vært en styrke for mangfoldet i feltet om de samproduserende og programmerende dansearenaene kunne hatt mulighet til å fullfinansiere verk sammen med andre samprodusenter og med dette ikke alltid være avhengig av kulturrådets støtte til kunstnerne. Vi mener ikke at grunnlaget til kulturrådet skal svekkes, men at vi må styrkes også for dette formålet.

Dansekunsten har ikke vært en del av en regional teaterreform og opererer i hovedsak i det frie feltet. En styrking av samprodusentene er derfor et viktig supplement til kulturrådet. Flere kunstsyn og blikk for kunstnere og produksjoner skaper rom for flere, også for de som får avslag av kulturrådet. Det vil generere mer produksjon og formidling, det vil styrke koreografene og dansekunstnerne, bidra til kompetanseutvikling samt legge til rette for økt maktspredning.

Hva bidrar til å fremme produksjon og formidling i scenekunstfeltet?

Har du eksempler på vellykkede prosjekter eller tiltak som har fremmet nye typer samarbeid og økt visning av scenekunst?

Kort om DansiT

Dansemiljøet i Trondheim etablerte DansiT som en medlemsorganisasjon for profesjonelle dansekunstnere med tilknytning til regionen i 2001. DansiT har blitt en viktig institusjon lokalt, regionalt og nasjonalt, og har et utstrakt internasjonalt samarbeid i forbindelse med co-produksjon, residens- og festivalvirksomhet. Sammen med Dansens Hus igangsatte DansiT i 2015 en pilot for utvikling av et nasjonalt turnénettverk for dans, Dansenett Norge, som med stor glede fikk tildelt statsstøtte fra 2018. DansiT er en av fem partnere / stiftere av nettverket, som er et helt sentralt tiltak for å bygge publikumsinteresse og formidle dans til hele landet, og således en viktig satsning i årene som kommer. Fra 2019 samlokaliseres DansiT med Teaterhuset Avant Garden ved Rosendal Teater, noe som vil ha stor betydning for scenekunstfeltets utvikling nasjonalt og Trondheims status som en internasjonalt anerkjent by for det frie scenekunstfeltet. I 2018 har DansiT hatt 77 kunstnere i

produksjon (residens) fordelt på 234 dager og gjennomført 377 arrangement (forestillinger, kurs, samtaler og andre publikumsbyggende aktiviteter) for til sammen 8683 publikummere.

DansiT er således en viktig aktør for å fremme produksjon og formidling i scenekunstheltet, og kan vise til høy aktivitet, vellykkede prosjekter og tiltak som har fremmet nye typer samarbeid og økt visning av scenekunst.

Hvordan ønsker du at scenekunstheltet ser ut om 5-10 år?

Et sterkt og fremtidsrettet dansekhunstfelt

Dersom DansiT og Trondheimsregionen skal kunne ivareta, videreutvikle og styrke det arbeidet og den innsatsen som er nedlagt i en årrekke, er vi avhengig av at staten bidrar til dette løftet.

Koreografi og dans, kunstnerisk utviklingsarbeid og presentasjon er viktige begreper som representeres på en rekke ulike måter gjennom DansiTs aktivitet. DansiT er opptatt av at kunstformen skal ha relevans i samtiden og jobber derfor stadig med å utvikle dansekhunsten med og for mennesker med ulike kropper, ulike alder og bakgrunn. Dagens diskusjoner om avkolonialisering av kunstfeltet ligger midt i kjernen av DansiTs fundament fra etableringen i 2001.

DansiT svarer således på flere av de overordnede målene i Meld. Stort. 8 (2018-2019) *Kulturens Kraft*, del 2, under boks 5.1 Eit fritt og uavhengig kulturliv som; skaper kunst- og kulturuttrykk av ypparste kvalitet / fremjar danning og kritisk refleksjon / skaper og formidlar eit kulturtilbod som blir opplevd som relevant, og som representerer befolkninga / tilbyr møteplassar og byggjer fellesskap.

Jmf. at «Formålet med strategien er å peke på hvordan det kan legges til rette for at de kulturpolitiske målene for scenekunstheltet best kan nås, herunder hvordan aktørene på feltet kan bidra til økt samarbeid, økt visning og formidling av scenekunst», så har DansiT en sentral posisjon vedrørende samarbeid, visning og formidling i det nasjonale dansekhunstfeltet. DansiT er en del av feltet, kjenner hvor skoen trykker og legger til rette utfra de behovene og den utvikling kunstnerne selv ønsker.

Vi håper at dansekhunstfeltet sees i sammenheng med og likestilles med andre kunstfelt, som teaterfeltet, hva gjelder tilrettelegging og forvaltning av nasjonal infrastruktur, og med dette muligheter for produksjon og formidling av dansekhunst.

Lykke til med arbeidet!

Trondheim 22.03.2019
Med vennlig hilsen

Arnhild Staal Pettersen
Daglig leder
arnhild@dansit.no / tlf: 41434578